

afgørelse i sagen. Forslaget går på dette punkt videre end grundlovsudvalgets indstilling, hvorefter en begæring om grundlovsændring først med virkning skulle kunne fremsættes, når afgørelsen foreligger (betænkningen side 44). En begrænsning som den af udvalget foreslåede ville formentlig være vanskeligt forståelig for publikum og ville næppe heller svare til den praksis, der følges i dag, sml. herved også ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget under pkt. 8 c om tilfælde, hvor der på et indledende stadium af sagens behandling fremsættes begæring om aktindsigt og partshøring med henblik på senere effektivering heraf. Der vil imidlertid ikke være pligt til at efterkomme en forudgående begæring om grundlovsændring, hvis den afgørelse, der senere træffes, fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Efter bestemmelsen kan der alene forlanges en grundlovsændring for den afgørelse, der træffes i den pågældende sag. Procesledende beslutninger og andre dispositioner i forbindelse med tilrettelæggelsen af sagens behandling er således ikke omfattet af grundlovspligten, medmindre der er adgang til særskilt påklage, jfr. således § 15, stk. 4, i det foreliggende lovforslag om klage over afslag på aktindsigt. Der kan i øvrigt henvises til bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 2, stk. 1, jfr. også grundlovsudvalgets betænkning side 40 f.

Grundlovspligten gælder, hvad enten den pågældende afgørelse er meddelt skriftligt eller mundtligt.

Justitsministeriet har som anført ovenfor i de almindelige bemærkninger pkt. 8 e for sit vedkommende kunnet tiltræde grundlovsudvalgets indstilling, hvorefter grundlovspligten også bør omfatte afgørelser, der træffes af kollegialt sammensatte forvaltningsmyndigheder, herunder myndigheder inden for den kommunale forvaltning (betænkningen side 45 f.). Grundlovspligten kan imidlertid som påpeget af udvalget og de kommunale organisationer i visse tilfælde give anledning til vanskeligheder på dette område, og justitsministeriet er enigt med udvalget i, at dette forhold efter omstændighederne vil kunne indgå i vurderingen af, hvilke krav der i et foreliggende tilfælde kan stilles til indholdet af den grundlovsændring, der meddeles. Om baggrunden for de særlige bestemmelser i lovforslagets § 26 om grundlovspligtens udstrækning i forhold til kommunerne henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget ovenfor under pkt. 8 e.

Der er endvidere efter justitsministeriets opfattelse ikke tilstrækkelig anledning til generelt at

undtage sager om strafferetlig forfølgning af lovovertrædelser eller sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste fra en regel om grundlovsændring efter begæring, (betænkningen side 39). Bestemmelsen i lovforslagets § 25, stk. 3, sammenholdt med § 14, især stk. 1, nr. 3, om undtagelse fra aktindsigt af hensyn til forebyggelse m.v. af lovovertrædelse og beskyttelse af vidner m.v. vil imidlertid ofte medføre en begrænsning i rækkevidden af grundlovspligten i forhold til sager inden for strafferetsplejen.

Det er fundet påkrævet at præcisere, at grundlovsændring kan undlades, når den trufne afgørelse fuldt ud giver den pågældende medhold. Det skyldes navnlig, at en begæring om grundlovsændring efter den foreslåede bestemmelse kan være fremsat, før afgørelsen foreligger. I øvrigt kan der henvises til bemærkningerne herom i grundlovsudvalgets betænkning side 38 f.

Bestemmelsen om, at retten til grundlovsændring efter begæring ikke gælder, hvis afgørelsen allerede er ledsaget af en skriftlig grundlovsændring, der opfylder bestemmelsen i § 25, medfører, at parten ved efterfølgende at fremsætte begæring om grundlovsændring i sådanne tilfælde ikke opnår nogen afbrydelse af klagefristen efter lovforslagets § 24, stk. 2. En myndighed, der i sådanne tilfælde modtager en efterfølgende anmodning om eventuelt uddybende grundlovsændring, bør derfor snarest muligt henlede partens opmærksomhed herpå. Dette vil blive fremhævet i den almindelige vejledning til myndighederne om forvaltningsretlige spørgsmål.

Til § 24

Bestemmelsen i *stk. 1* tilsigter bl.a. at tilgodese partens interesse i at modtage den ønskede grundlovsændring inden for rimelig tid. Selv om parten i medfør af bestemmelsen i *stk. 2* opnår en afbrydelse af en eventuel klagefrist, såfremt begæringen om grundlovsændring fremsættes inden klagefristens udløb, har parten normalt i alle tilfælde en væsentlig interesse i, at grundlovsændringen meddeles inden for rimelig tid.

Bestemmelsen tilsigter endvidere at begrænse den tidsperiode, hvori klagefristen i medfør af *stk. 2* afbrydes. En begrænsning af denne periode kan være af betydning i forhold til andre parter, der berøres af afgørelsen, og som kan have en betydelig interesse i, at det tidsrum, der medgår, inden der foreligger en endelig administrativ afgørelse i sagen, ikke forlænges unødigt.

Endelig vil en stram tidsfrist kunne have betydning med hensyn til at sikre grundlovsændringens kvalitet. Den grundlovsændring, der meddeles, bør i videst